

Melekler insanın fesat çıkaracağını nasıl bildi?

Bakara Suresi'nin 30. ayet-i kerimesinde Cenab-ı Hak şöyle buyurur:

وَإِذْ قَالَ رَبُّكَ لِلْمَلَائِكَةِ إِنِّي جَاعِلٌ فِي الْأَرْضِ خَلِيفَةً

“Bir zaman Rabbin meleklerle: ‘Ben yeryüzünde bir halife yaratacağım.’ demişti.”

قَالُوا أَتَجْعَلُ فِيهَا مَنْ يُفْسِدُ فِيهَا وَيَسْفِكُ الدِّمَاءَ؟

Bunun üzerine melekler şöyle dediler: “Orada fesat çıkaracak ve kan dökcek birisini mi yaratacaksın?”

Bu ayet-i kerimenin işaretiyle melekler, insanın yeryüzünde **fesat çıkaracağını ve kan dökceğini** ifade etmişlerdir. Burada önemli bir soru ortaya çıkar:

Melekler, insanın yeryüzünde fesat çıkaracağını ve kan dökceğini nereden biliyorlardı?

Müfessirler bu soruya üç farklı şekilde cevap vermişlerdir.

1- Levh-i Mahfuzdan Öğrenmiş Olmaları

Cenab-ı Hak geçmişi, geleceği ve olacak bütün hadiseleri **Levh-i Mahfuz’da yazmıştır**.

Allah’ın izniyle melekler Levh-i Mahfuz’a bakmış ve insanın yeryüzünde işleyeceği bazı fiilleri orada görmüş olabilirler. Bu sebeple böyle bir ifade kullanmışlardır.

2- Allah Teâlâ’nın Bildirmesi

Bir diğer görüşe göre melekler bu bilgiyi **bizzat Allah’ın bildirmesiyle** öğrenmişlerdir.

Cenab-ı Hak insanın yeryüzünde işleyeceği bazı fiilleri onlara haber vermiş; onlar da bu bilgiye dayanarak böyle bir soru sormuşlardır.

3- İnsanları Cinlere Kıyas Etmeleri

Üçüncü görüşe göre ise melekler bunu **kıyas yoluyla anlamışlardır**.

Çünkü insanlardan önce yeryüzünde **cinler yaratılmıştı**. Cinler yeryüzünde fesat çıkarmış, savaşmış ve kan dökmüşlerdi. Melekler de insanın da benzer bir mahiyete sahip olduğunu düşünerek şöyle bir kıyas yapmış olabilirler:

“Daha önce yaratılan bir varlık yeryüzünde fesat çıkardı. Bu yeni yaratılan varlık da benzer fiiller işleyebilir.”

Önemli Bir Nokta

Burada dikkat edilmesi gereken önemli bir husus vardır.

Melekler **Allah’a asla isyan etmezler**. Onlar tamamen itaat üzeredirler.

Bu sebeple meleklerin: **“Orada fesat çıkaracak ve kan dökecek birisini mi yaratacaksın?”** demeleri, Allah’ın hükmüne karşı bir itiraz değildir.

Bu söz, bir **itiraz değil; hikmeti anlamaya yönelik bir sualdir**.

Yani melekler şöyle demek istemişlerdir: “Ey Rabbimiz! Sen hikmetsiz iş yapmazsın. Bu yaratılışın hikmeti nedir?” Demek ki mesele bir itiraz değil, **hikmeti öğrenme arzusudur**. Yani bu söz, edep dairesinde sorulmuş bir **ilim talebidir**.